

VIII kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI KULTURY

I ŚRODKÓW PRZEKAZU

(NR 84)

z dnia 25 października 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury i Środków Przekazu (nr 84)

25 października 2017 r.

Komisja Kultury i Środków Przekazu, obradująca pod przewodnictwem poseł **Elżbiety Kruk (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Zbigniewa Herberta (druk nr 1893),
- rozparzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe (druk nr 1935).

W posiedzeniu udział wzięli: **Paweł Lewandowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego wraz ze współpracownikami, **Tomasz Makowski** dyrektor Biblioteki Narodowej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Góral, Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Katarzyna Abramowicz, Krzysztof Karkowski, Sławomir Osuch, Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Jest kworum. Otwieram posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu. Witam wszystkich obecnych – przedstawiciele Biblioteki Narodowej: pana Tomasza Makowskiego – dyrektora Biblioteki i pana Andrzeja Mietkowskiego – szefa Redakcji Internetowej BN, przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z ministrem Lewandowskim. Witam państwa.

Dzisiejszy porządek posiedzenia Komisji obejmuje punkty: pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Zbigniewa Herberta z druku nr 1893 i w punkcie drugim – rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe z druku nr 1935. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie ma. Porządek obrad został przyjęty.

Przystępujemy do rozpatrzenia pkt. I porządku dziennego, czyli projektu uchwały w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Zbigniewa Herberta. Przypominam, to jest projekt komisyjny. My już dyskutowaliśmy na temat tej uchwały podejmując takie kierunkowe postanowienie, że Komisja o to wystąpi. Poproszę o głos i o uzasadnienie prawdziwego wnioskodawcę, czyli przedstawiciela BN – pana dyrektora Makowskiego. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Biblioteki Narodowej Tomasz Makowski:

Dziękuję. Pani przewodnicząca, szanowni państwo. To jest uchwała dość oczywista. W panteonie polskich pisarzy, poetów, twórców kultury mamy bardzo wiele znakomych umysłów, osób niezwykle wrażliwych na polskie dzieje, piękno języka, czy wszystko to, co dla nas w życiu jest ważne. Ale jest kilka postaci niezwykłych, postaci bezdyskusyjnych i do nich na pewno należy Zbigniew Herbert – jeden z najwybitniejszych polskich, europejskich i światowych twórców, myślicieli. To, co jest niezwykle w poezji Zbigniewa Herberta, to jest otwarcie na myśl filozoficzną, nie tylko na język polski.

Chcemy uczcić 20. rocznicę śmierci Zbigniewa Herberta przypadającą w 2018 roku. BN przed 10 laty kupiła archiwum Zbigniewa Herberta ratując je przed wywiezieniem do Stanów Zjednoczonych. Cieszymy się dlatego, że dzięki temu polscy badacze mogą korzystać na bieżąco z przebogatego archiwum znajdującego się w BN, które może być

źródłem inspiracji, może być przedmiotem badań. Dwa lata po zakupie opublikowaliśmy inwentarz tego archiwum, a zatem jest ono w pełni dostępne.

Budujemy na twórczości Herberta, na jego wyobraźni, ale także doświadczeniu życiowym też naszą wyobraźnię świata i słowa takie jak: „Bądź wierny Idź” – wydaje się – należą do tych, które wszyscy znamy. W związku z tym, BN zwróciła się do Sejmu Rzeczypospolitej po uzyskaniu zgody MKiDN o ogłoszenie roku 2018 Rokiem Zbigniewa Herberta. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy są uwagi i pytania? Tak jak się spodziewamy, nie ma.

Zamykam pierwsze czytanie. Przystępujemy do rozpatrzenia tekstu uchwały. Bardzo proszę – czy są uwagi do tytułu uchwały? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tytułu? Nie ma.

Bardzo proszę – czy są uwagi do akapitu pierwszego? Biuro Legislacyjne – bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, Biuro Legislacyjne ma do tej uchwały dosłownie kilka uwag stricte językowych. W tym akapicie językoznawcy proponują, aby zapis liczebnika dwadzieścia zapisać liczbą „20”, zastąpić przecinek po nazwisku Herberta myślnikiem oraz wyrazy „artysty” i „mu” napisać małą literą a nie wielką.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Oczywiście mówimy o pierwszym akapicie. To jest dosyć oczywiste, bo mamy już taki sposób pisania, czyli zamiana „dwadzieścia lat” na zapis cyfrowy. Myślę, że jest lepiej graficznie i bardziej czytelnie, jeśli jest myślnik, ale już dalej to mam trochę wątpliwości. Przede wszystkim słowo „Mu” troszeczkę mi się nie podoba, ale jest tutaj. Nie chciałabym pisać tego małą literą, przez uszanowanie. Jeśli chodzi o „artysty”, to rzeczywiście zgodziłabym się, ale pozostawiłabym „Mu”, jeśli w ogóle pozostawiłabym to słowo. Pani poseł mówi, że „Artysty” też dużą literą?

Dyrektor BN Tomasz Makowski:

A gdybyśmy usunęli „tego” i wtedy „Artysty” wielką literą samo się narzuca. Usuńmy „tego”, wtedy będzie zwięźsze zdanie: „w uznaniu ogromnych zasług Artysty”. Czy tak może być?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Lepiej będzie – „w uznaniu ogromnych zasług Artysty, postanawia oddać Mu hold”.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Znacznie lepiej.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są jeszcze jakieś inne uwagi? „Mu” wielką literą, tak się wydaje, ja nie piszę do nikogo małą literą. Proszę – pan poseł Czabański. Pan się nie zgłaszał? Przepraszam. Pan poseł Jacek Świat – proszę bardzo.

Posel Jacek Świat (PiS):

Szanowni państwo, ja mam tylko pytanie, wątpliwość. Fetujemy Herberta przede wszystkim jako poetę, a trzeba pamiętać, że był też znakomitym eseistą i dramaturgiem. Pisał dramaty na scenę i dla Teatru Polskiego Radia. Nie wiem, czy podkreślamy to, że przede wszystkim był poetą, czy może jednak w jakiś sposób zaznaczyć, że funkcjonował również na innych polach.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Na razie piszemy, że był artystą.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Właśnie. Wydaje mi się, że w określeniu „artysta” to się zawiera. Czy są jeszcze inne uwagi? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia pierwszego akapitu z uwagami, które przy-

jęliśmy, czyli cyfrowy zapis „20” w pierwszym wierszu, myślnik zamiast przecinka po nazwisku Zbigniewa Herberta, skreślenie w przedostatnim wierszu słowa „tego” i pozostawienie jednak wielkimi literami „Artysty” i „Mu”? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia w takiej formie pierwszego akapitu? Nie ma. Pierwszy akapit został przyjęty.

Czy są uwagi do akapitu drugiego? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

W akapicie drugim tylko jedna uwaga, aby zamienić wyraz „odróżniających” na wyraz „rozróżniających pojęcia dobra i zła”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy są uwagi do tej propozycji? Nie ma, słusznie. Czy są inne uwagi do tego akapitu? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z uwagą Biura Legislacyjnego? Nie ma, akapit został przyjęty.

Przechodzimy do akapitu trzeciego. Czy są uwagi? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu? Nie ma. Akapit trzeci został przyjęty.

Czy są uwagi do akapitu czwartego? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu? Nie ma.

Akapit przedostatni. Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne, tak? Jest uwaga.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Tak. W tym akapicie tylko jedna propozycja, aby wyraz „budujących” zastąpić wyrazem „rozbudzających”: „rozbudzających naszą wyobraźnię”.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To jest co innego. Zapytam prawdziwego właściciela tego projektu.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

To jest co innego. Ja nie jestem pewna, czy „wyobraźni”, czy to jest najlepsze słowo, ale nie mam lepszego, tzn. nie mam innego pojęcia. „Tożsamość”.

Dyrektor BN Tomasz Makowski:

„Budujących” jest chyba najwłaściwsze, pokazujące też stałość tego procesu, nie tylko inicjujące, ale także budujące stale.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Zamiast tej „wyobraźni” może „tożsamość” byłaby lepsza. Każdy poeta oddziałuje na wyobraźnię, ale tutaj chyba chodzi nam troszkę o co innego.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

A nie można obu pozostawić – „budujących naszą wyobraźnię i tożsamość”? To są dwie różne rzeczy.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Tak, my wiemy, że dwie różne.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Pomyślałam, że można zawrzeć jedno i drugie: „budujących naszą tożsamość i wyobraźnię”. Tak?

Posel Krzysztof Mieszkowski (N):

Mnie się bardzo podoba słowo: „rozbudzających naszą wyobraźnię”. Zbigniew Herbert działał na wielu polach, także ludzkich. Miał swoje kryzysy, swoje fantastyczne wloty, więc był pełnym człowiekiem oprócz tego, że był wybitnym artystą. To słowo „rozbudzających” jest niezwykle intymne i takie seksowne, powiedziałbym.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Czy pan, panie przewodniczący, zgłasza to jako swoją poprawkę czy propozycję, bo my tutaj już doszliśmy do porozumienia?

Posel Krzysztof Mieszkowski (N):

„Wprowadził do polszczyzny wiele zdań rozbudzających naszą wyobraźnię” – to jest dobrze zrobione. Mnie się podoba to zdanie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dobrze, ale w projekcie mamy „budujących”. Jeśli pan uważa, że należy wprowadzać „rozbudzających”, to pytam, czy formalnie pan zgłasza tę propozycję?

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Opowiem państwu taką bardzo króciutką historyjkę. Pod koniec lat 80. Zbigniew Herbert zarzucił Tadeuszowi Różewiczowi, że jest kolaborantem, na co Różewicz odpowiada mu: „Zbigniew Herbert najwybitniejszy z moich epigonów”, więc tak sobie chłopcy artyści rozmawiali, zatem – jak by to powiedzieć – nie wtłaczajmy Herberta w taką tożsamość, w takie ciasne gorsety. To był przecież ktoś rozsadzający to wszystko.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tożsamość ciasnym gorsetem, to bardzo...

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Oczywiście, proszę poczytać Gombrowicza.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Panie pośle, panie przewodniczący, to ja jeszcze raz zapytam. Mamy „budujących” w tekście projektu. Czy zgłasza pan formalnie tę zamianę na „rozbudzających”?

Poseł Krzysztof Mieszkowski (N):

Nie, nie zgłaszam formalnie, tylko po prostu zabieram głos w dyskusji.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

To dziękujemy bardzo. Czy w takim razie są jeszcze jakieś inne uwagi? Czy jest zgoda na przyjęcie tego akapitu w takim brzmieniu, że dopisalibyśmy „tożsamość”: „tożsamość i wyobraźnię”? „Budujących” jest, ja mówię o zmianie. Taka zmiana byłaby w tym akapicie – „budujących” pozostaje i „naszą tożsamość i wyobraźnię”. Nie ma sprzeciwu? Nie słyszę. Komisja przyjęła ten akapit.

Przechodzimy do akapitu ostatniego. Czy są uwagi? Bardzo proszę – Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Jedna uwaga chyba już nie jest aktualna, ponieważ postanowiliśmy w pierwszym akapicie pozostawić wielkie litery, więc w tym akapicie wyraz „Jego” również pozostawimy. Natomiast należy zamienić „ogłasza rok 2018” na „ustanawia” – tak jak w tytule uchwały.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Tak jak zwykle to zapisujemy, prawda? Czy są jeszcze jakieś inne uwagi? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tego akapitu wraz z uwagą Biura Legislacyjnego? Nie ma, akapit został przyjęty.

Nie będę poddawała pod głosowanie uchwały w sprawie Zbigniewa Herberta. Zapytam tylko, czy jest sprzeciw... Tak?

Poseł Małgorzata Kidawa-Błońska (PO):

Chciałam tylko zaproponować, żebyśmy zgłosili, żeby ten Rok uchwalić przez aklamację.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Chciałam to powiedzieć. W imieniu Komisji złożę wniosek do marszałka o przyjęcie przez aklamację, tak że dziękuję bardzo, rzeczywiście to powinno być tak. Tym sposobem prawdopodobnie udałoby się przyjąć tę uchwałę w piątek, czyli w chwilę przed urodzinami poety. Czy jest sprzeciw? Jednak należy uczynić zadość formalności. Nie ma sprzeciwu. Komisja przyjęła uchwałę jednogłośnie.

Pozostaje nam jeszcze wybrać posła sprawozdawcę. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Babinetz (PiS):

Dziękuję. Proponuję na sprawozdawcę panią przewodniczącą Elżbietę Kruk.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne kandydatury? Nie ma. Tym sposobem wyczerpaliśmy porządek obrad w pkt I. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor BN Tomasz Makowski:

Chciałbym państwu bardzo serdecznie podziękować za uznanie dla Zbigniewa Herberta i za przyjęcie jednogłośnie uchwały. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, a my dziękujemy za tę inicjatywę, bo z dużą przyjemnością mogliśmy ją zrealizować. Dziękuję serdecznie.

Przechodzimy do pkt II – rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo prasowe z druku nr 1935. Nie ma przedstawiciela Senatu? Jest pan senator, przepraszam bardzo, po prostu nie zauważyłam. Bardzo proszę – pan senator Andrzej Mioduszewski uzasadnia w imieniu Senatu. Bardzo proszę, panie senatorze.

Senator Andrzej Mioduszewski:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Panie i panowie, chciałbym przedstawić prace, jakie odbyły się w Senacie na temat zmiany ustawy – Prawo prasowe.

Ustawa nie wzbudziła w Senacie większych kontrowersji. Co prawda w trakcie prac komisji jednej i drugiej, czyli Praw Człowieka i Komisji Kultury i Środków Przekazu, zostały zgłoszone w każdej komisji po jednej poprawce. W trakcie debaty również była poprawka zgłoszona przez 3 senatorów. Komisje: Kultury i Środków przekazu oraz Praw Człowieka, Praworządności i Petycji podjęły rekomendację dla Wysokiego Senatu, żeby przyjął jedną z tych poprawek. Senat podjął uchwałę wprowadzającą tekst poprawki. Pewnie w tekście jest ta poprawka, nie wiem, czy mam ją przeczytać?

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Nie, mamy tę uchwałę.

Senator Andrzej Mioduszewski:

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie ministrze. O opinię, bardzo poproszę pana ministra Lewandowskiego.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Paweł Lewandowski:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo. MKiDN uważa, że poprawka zgłoszona i przegłosowana przez Senat oddaje intencje ustawodawcy i w bardziej precyzyjny sposób określa intencję, którą miał rząd projektując ustawę. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania i uwagi? Bardzo proszę – pani poseł Lichocka.

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Chciałabym się dowiedzieć, co właściwie stało za Senatem? Chciałabym usłyszeć, mogę czytać, ale chciałabym usłyszeć od pana senatora, bo to jest taka bardzo drobiazgową zmianą. Jaka głębsza myśl za tym stała?

Senator Andrzej Mioduszewski:

Generalnie uwagę zwróciło Biuro Legislacyjne, tak? Generalnie chodziło o terminologię, żeby doprecyzować, żeby nie było wątpliwości, natomiast co do samej wypowiedzi to gwarantuje to prawo karne, cywilne, autorskie, a tu chodziło o odpowiedzialność za konkretną dosłowną wypowiedź.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie senatorze. Proszę bardzo, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MKiDN Paweł Lewandowski:

Chciałem dodać, że w poprawce zostało zamienione słowo „wypowiedź” na wyrazy „dosłownie cytowana wypowiedź”, dlatego, że jest to kategoria prawna, która już występuje w ustawie – Prawo prasowe. Zatem, w ust. 2 nie można było powtórzyć: „dosłownie cytowana wypowiedź” dlatego, że w ust. 2 było użycie w znaczeniu potocznym. Zamiast tego użyliśmy określenia „wypowiedź identyczna”. Z punktu widzenia językowego oba

te stwierdzenia oznaczają to samo, natomiast z punktu widzenia prawnego pierwsza odnosi się do kategorii prawnej, czyli takiej wypowiedzi, która musi być poddana autoryzacji, a druga do identycznie przytoczonej wypowiedzi, czyli takiej, która nie przeszła procesu autoryzacji albo nie mogła go przejść, bo nie została do niego zgłoszona. To jest w zasadzie cała różnica. Faktycznie to nie ma większego znaczenia z językowego punktu widzenia, natomiast z punktu widzenia kwestii przedmiotu prawnego to może mieć znaczenie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę – pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska.

Poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO):

Przepraszam, ja się dopytam, panie ministrze. Pan mówi, że w pierwszej zmianie chodzi o kategorię prawną. Wydaje mi się, że w ustawach w ogóle powinno się stosować kategorie prawne. Nie bardzo rozumiem tego tłumaczenia, ale zapytam przewrotnie: gdybyśmy tego nie zmieniali, czyli gdyby Senat nie zmienił, tylko w ust. 2 zostałoby „dosłownie cytowaną wypowiedź”, to co by to zmieniło materialnie? Co by to oznaczało, bo ja jednak nie rozumiem legislatorów Senatu.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MKiDN Paweł Lewandowski:

„Dosłownie cytowana wypowiedź” to jest wypowiedź, która jest regulowana – zdaje się, bo w tej chwili nie mam przed sobą całej ustawy – art. 14b), przepraszam, art. 14. Tam jest dokładnie określone, co to jest „dosłownie cytowana wypowiedź”. W potocznym znaczeniu językowym to jest każda dosłownie przytoczona wypowiedź. Ponieważ w ustawie zostało określone, że „dosłownie cytowana wypowiedź” jest zdefiniowana w art. 14 i gdybyśmy w ust. 2 wpisali „dosłownie cytowaną wypowiedź”, to cały czas odnosilibyśmy się do pojęcia prawnego, które zostało zastosowane w art. 14. To byłaby sprzeczność, dlatego że w ust. 2 właśnie wypowiedź, która jest identyczna z udzieloną przez osobę udzielającą informacji, nie podlega przytoczonej definicji w art. 14. Stąd po prostu musieliśmy zastąpić te pojęcia, żeby nie wywołać konfuzji w przypadku, gdyby sąd był zmuszony do orzekania w tej sprawie.

Przewodnicząca poseł Elżbieta Kruk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś wątpliwości? Nie ma.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia tej poprawki? Nie ma. Komisja będzie rekomendowała Wysokiej Izbie przyjęcie poprawki. Sprawozdawcą tej ustawy był u nas dotąd poseł Krzysztof Czabański i myślę, że zaproponuję, żeby tak zostało. Nie ma sprzeciwu? Posłem sprawozdawcą pozostaje pan poseł Krzysztof Czabański.

Dziękuję państwu bardzo. Zrealizowaliśmy porządek dzienny. Nie ma spraw bieżących? Nie widzę. Zamykam posiedzenie Komisji i dziękuję bardzo.